

“Com al teatre, els personatges es retraten a partir d'un gest, d'una acció”

Cesc Martínez (Manresa, 1974) publica a La Magrana la seva primera novel·la, *Opi i sardines*. És llicenciat en filologia i ha coeditat la revista *El tacte que té*.

—**El títol té cap connotació o només el sentit literal?**

—És més connotatiu que no pas literal, tot i que a l'obra hi surti *opi* i no n'hi surtin, de sardines, però n'hi podrien sortir. És totalment metafòric.

—**I què indica?**

—Dos plans de realitat. El pla més quotidià, de la vida diària, que serien les sardines, i el més irreal, de record o de somni, que seria l'opi.

—**La novel·la també juga amb aquests dos plans?**

—Sí. Tots els personatges tenen els dos vessants. Tots tenen una vida quotidiana i una part de recerca, de record o de somni. Tots els personatges tenen aquesta dualitat. Els uns més cap a una banda, els altres, més cap a una altra.

—**I també Sarmenta, la ciutat imaginària on situeu la novel·la?**

—Sí. És una ciutat inventada que parteix d'una ciutat real, Manresa, una Manresa transformada en un lloc irreal i amb moviment propi, perquè es desplaça, no és fixa. Sarmenta navega entre la part real de la ciutat i la de records i somni, immaterial.

—**He vist que no us agrada encadenar ni les frases ni les paràgrafs, canviant de subjecte o de situació. Per a trencar amb el convencionalisme?**

—No. És una manera de fer, de pensar la història a partir de situacions independents, que després es van conjugant. No hi ha una voluntat expressa prèvia de trencar res, sinó la de trobar un camí propi per a explicar tot de situacions diferents que haurien d'encaixar d'alguna manera. He seguit un procés d'investigació sobre la narrativitat i sobre la novel·la, de construir la narració, sense voler seguir cap fórmula.

—**Fins al punt de contrastar molt els capítols, en objectius i extensió, com si fossin autònoms, poemes.**

—Sí. No m'ha interessat tant la uniformitat de l'estil com trobar el meu propi camí per a arribar a la història que volia explicar. Vinc de la història curta, del conte. I he volgut

Cesc Martínez publica la novel·la *Opi i sardines*, a l'editorial La Magrana.

mantenir el camí que m'ha portat aquí.

—**Cada capítol comença de zero, tot i mantenir personatges i el marc.**

—Exacte. De fet, fins que no vaig decidir que seria una novel·la, és a dir, fins que l'estructura no em va portar a la novel·la, era un recull de contes. I va arribar un punt que l'acumulació de situacions em va portar a la novel·la, però la idea original era fer tot de contes que es poguessin relacionar. I tampoc no volia eliminar aquesta part del procés de creació, volia que hi fos tot.

—**Calia, pel que veig, despullar els personatges d'elements circumstancials, costumistes, sense despersonalitzar-los, sense que quedessin abstractes, no?**

—La part de la quotidianitat no és retratada d'una manera costumista.

—**Ni realista.**

—No. Tot és treballat a partir d'allò que en teatre seria el gest. Els personatges es retraten a partir d'un gest, d'una acció concreta,

més que no per unes circumstàncies, o pel seu origen. A cada capítol hi ha un gest que fa el personatge i aquest gest, i el que fa, el defineix.

—**Utilitzeu Manresa per comoditat?**

—Perquè conec el territori. Això em dóna seguretat. Encara que el nom canviat em dóna llibertat, tinc la tranquil·litat de saber de què parlo.

—**Havíeu de tenir al cap tots els personatges abans de començar a plantejar la novel·la?**

—El procés d'investigació prèvia va ser sobre els personatges, precisament. El treball que va durar més temps va ser buscar quina mena de personatges podrien explicar una història. Una història que tingués uns personatges que l'expliquessin. I potser per això no hi ha cap personatge que sigui complet. Tots s'emmirallen en els altres, tots en necessiten un altre per a completar-se.

—**Amb la idea de fons que tots som allò que som segons com reaccionem i com ens comportem davant dels altres?**

—Sí. Sense caure en un determinisme massa clar o asfixiant.

Lluís Bonada